

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Pandectae Veteris Et Novi Testamenti Historicae

Draud, Georg

Francofurti ad Moenum, 1613

Dvodenarivs qvartvs

[urn:nbn:de:bsz:31-162406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-162406)

DVODENARIVS

QVARTVS,

DE DVODECIM TY-
rannis.

DE PHARAONE I. TYRANNO

Rege Ægypti.

L I M omnes Ægyptii Reges nuncupati à Pharao Insula vetustissima, quæ Alexandria iacet obuersa, quam Prothæum tenuisse quondam Homerus significare videtur. Et sicuti nostra tempestate Imperatores, Cæsares dicuntur, ita quondam apud Ægyptios, quû alioqui singulis cognomé esset, Reges, Pharaones & Pherones vi Herodotus testatur appellati sunt. Hic v. statim ab illius Pharaonis tēporib. cui Ioseph^o patriarcha seruiuit, imperiû accepit. Tyrannus immanissimus, & inexorabilis, nulli cedēs impietate, & scelere, honesti oppressor, iustorû psecutor, &

Q 2 bre-

breuiter omnis mali scaturigo. Acceperat ex Ægyptiaco quodam sacerdote oraculum, Hebræos puerum habituros, multum regni opibus obfuturum.

Deinde cum videret Iudeos in Ægypto maximum habere prolis incrementum, permotus partim oraculo, partim veritus, ne ab illis opprimeretur, nutrire vetuit omnem Israelitarum stirpem virilem, quæ nasceretur. Capitale futurum edixit, si quis marem tolleret, obstetricibus adhæc indigenis dedit negotium, vt omnia attente explorarent, ne in cuiusquam puerperio fuerit dolus. Et quanquam sedulo præcauere volebat, ne ipse ab Hebræorum interiret gente, tamen ordinationem Dei prohibere nequiuit. Nam Themura eius filia, forte cum æqualibus circa Nilum puellari lasciuia suberrans, inuenit Moysen puerulum à parentibus expositum. Quo educto illa pro suo Pharaone etiam vidente, nutriuit, & vt erat libero ingenio, paternæque indulgentiæ secura, sæpe parenti monitruuit, & vlnis suis baiulauit. Ferunt Moysen paruo diademate à Pharaone coronatum, id insigne inter crepundia arreptum humi afflixisse, pedibusque conculcasse. Acceperunt, qui tum circa regem steterant non sine gemitu id omen. Nec fatidicus sacerdos, qui tum forte aderat, temperare potuit, quin tum quoque regem fatorum admoneret, hunc sibi puerum videri, quem magnam aliquando cladem

dem Ægyptiis illaturum fata portenderent. Territus oraculi voce Pharaon non multum aberat, quin puerum è filia complexibus arptum suis iugulandum tradidisset, sed fatorum necessitate nihil damni Moyfi inferre potuit. Verum cum iam per ætatem adoleuisset, in maximam incidit inuidiam Pharaonis, adeo vt quam occultissima se subtrahere fuga cogere- tur. Pharaon interim Israelitas premere, crude- lilerque vexare. Nullum erat regia infania o- pus, cui non illi seruiliter admouerentur. Mi- sero illos etiam exercuit odio, & ne gens ab o- pere & ætibus aliquando respiraret, aliqua de industria ineditatus, vt miseram gentem af- siduo torqueret labore. Intolerabile igitur turpeque seruitium cura, & dolor tantus Iu- dæorum animos versabat, lamentari iniquam totius gentis sortem, oculos ad cælum tollere, Numenq; suppliciter precari, ne populus vere pietati addictus impii regis iniuria occumberet. Denique sine intermissione Domini im- plorantes auxilium, per Moysen & Aaronem peroratum est coram Pharaone, vt dimitteret Israelitas, per triduum Numini celebraturos solennia in deserto. Rex pertinaciter recusat & maxima cum ignominia blasphematur; Quid nam & quale Numen illud? scilicetatus. Visit etiam signis contempsit mandatum Domini. imo & suos Ariolos & Magos eadem quæ Nu- men iussit miracula operari. Magicas incanta-

Q 3 tio.

tiones, miracula diuina esse, dixit, neque suis
 sacerdotib. ignotas. Et aliquot accersitis, quū
 illi ab initio non nihil præstitissent, Moysen &
 fratrem cum Deo suo ludibrio tenuit. Quare
 longe infestior Hebrææ genti, maiori quam
 vnquam fecerat, seruitio diuexant. Tū Moy-
 ses ludibrio se cum fratre fieri cernens, vt regis
 emolliret animum, iubet fratrem, oraculo mo-
 nitus Nilum virga percutere, quo percusso sta-
 tim sunt fluminis aquæ in cruorem veræ, vn-
 de plures dies siti Ægyptii laborarunt. Eo pro-
 digio Pharaon adhuc magis irritatus, Iudæos &
 ipsum Numen execrari cœpit. Tum terribem
 clades aliæ super alias secuta. Vis primo rana-
 rum ingens non solū agros, sed & domos ipsas
 infestissimo agmine obsedit, quibus vulgo
 morientibus, teter pestilensque odor omnem
 cœli tractum multa labe infecit. Phitriasis de-
 inde tabida corpora corripuit, vt neq; balneis,
 neque medicamento vlllo ab ea sordium iniu-
 ria miseri accolæ defenderentur. Secutus in-
 festissimus muscarum incurfus, ignota que an-
 tea bestiarum & locustarum figuræ monstrifi-
 co aspectu agrestes territare & omni cultu a-
 gros inuolare. Lenta etiam tabe corpora sua
 sponte vlcerosa sunt reddita. Deiecta & gran-
 do est de cœlo, cum tempestate horrenda, ad
 id tempus ipsi terræ ignota, que lata, fruges, ar-
 bores, omne pecus miserabili strage consump-
 sit, obortæ adhuc tenebræ visum mortalibus
 ade-

ademere. Huiusmodi malis concussus regis animus, nec tamen victus. Aliquoties tantisper ty n nus, dum hæc vel illa remitteret clades, laxandi populi spem fecit Moy si, sed à periculo seuior ad iniuriam consurrexit.

Postremo minatus est se in Moysen capitaliter animaduersum si postularet vterius Hebraeos dimitti. Hic res miranda traditur, nocte vna omnes hominum pecudumque primogeniti percussi ad vnum, & filius ipsius Regis, periire. Tum demum fractis animis Ægyptiorum, Princeps à Rege flagitarunt, vt missam faceret gentem, cuius tot Ægyptus cladibus fuisset paucis diebus affecta. Hic abeundi potestate facta migratum est ab vniuersa gente ex Ægypto. Cœpit populum Moyses per inuia & deserta loca ducere, veritus ne si Regem consilii pœniteret, arreptis subito armis inermem multitudinem persequeretur, eamque aut fœde trucidaret, aut quod calamitosius esset, ad perpetuum retraheret seruitium. Sollicitus igitur per auersa iterum loca ac penè inaccessa duxit, donec triduo ad mare sit peruentum. Nec Moysen fefellit opinio, etenim postquam Phrao à trepidatione & cade illa nocturna paululum respirauit, reputans secum animo, quantũ regni opibus adimeretur, si tãta multitudo hominũ vno tẽpore sua indulgentia, aut inertia potius,

ex Ægypto fugeret, ea quæ acciderant, veluti Magica fraude facta esse credidit, cum subitatio exercita è vestigio insecutus est. Hærebat sterili maris littore trepida multitudo, ingenti mari & montibus interclusa. Hic miraculum ingens fieri (vt effugerent insidias Pharaonis) contigit. Mari virga Moysis percusso, fluctibus in diuersa abeuntibus, patefactum repente est æquor, & populo paratum iter. Moyses omnium primus vada ingressus, a quis hinc inde in murorum speciem stantibus, omnem secum traxit multitudinem. Nec Israelitarum progressus ad mare sefellit hostem. Quare lætabundi eos subsequuti sunt. Et iam cum curribus, & equitibus medio mari Rex & regius exercitus insistentes pugnare volebant, fluctus qui plures horas immoti steterant, regem cum omnibus copiis obruerunt, atq; submerferunt. Hoc pacto crudelissimus ille tyrannus & immanis bestia Deum contumeliis afficiens vitæ finem nactus est.

DE PHARAONE,

EPIGRAMMA,

*Durus & immanis Pharaon Rex atq; tyrannus
 Ægypti, spreuit iussa relata Dei.
 Seruitio turpi mox Iudeosq; repressit,
 Perderet hic populus ne sua regna, timens.*

In fun-

Infantes iussit mactari à matre rubentes

Et risit cælis impius ille Deum.

Correptus quare est panis bis quinq; cruentis

Dum non mandatum perficit ille Dei.

Prima fit vnda cruor, ranis tegit altera terram.

Grexq; venit musca, post genus omne grauat.

Interit omne animal quinto, sexto ulcera mittit,

Fit tonitru & grando, deinde locusta volat

Horribiles crescunt tenebra, postrema necauit

Primitias omnis mors violenta suas.

Fluctibus æquoreis est mersus, dum fugientes

Seclatus curru, milite, principibus.

DE ADONIBEZECHO II.

tyranno.

ADonibezechus, qui & Bezechus, Rex Cezechinorum, homo elato spiritu, & ferocissimi ingenii, Israelitarum fortunam cum Duce Iosua extinctam ratus, sepultamque iacere cum valido exercitu, eos adortus est. Huius conatibus Iudas occurrit, Is vt erat impiger, cum subitanea tribulium suorum manu, & Simeoniæ gentis appendice cum hoste congressus modico illum negotio superauit. Fugit Adonibezechus; Sed captus viuus in hostium potestatem venit, cui Hebraici duces manus & pedes præciderunt. Ferunt illum corpore sœde mutilatum, dicere solitum, id sup-

Q 5 plicii

plicii se merito expendisse, quod septuaginta olim Reges à se bello victos pari clade affectet, ac sub mensa velut canes reptantes pausset. Memorabile factum tyranni perpetravit hic Rex, quare non incommode inferitur huic collegio. Hierosolymæ vixit captiuus, vbi & mortuus est.

DE ADONIBEZECEO,

EPIGRAMMA,

*Bezechus fuerat furibunda mente tyrannus,
Vnde sui sceleris suppliciumq, dedit.
Vngues huic victor manibus pedibusq, recidi
Curauit, vinctus compe deinde fuit.*

DE EGLONE, REGE MOABITARUM III. tyranno,

Eglon Rex Moabitarum ferocissimus homo, Israelitas seruitio preffit annos duodeviginti, corpore crassissimo fuit, suæ tamen tyrannidis promeritas luit pœnas. Aiothus enim Beniamites, (quem Ehudum alii dicunt) cum Egloni, nomine publico Israelitarum, munera obtulisset, impetu diuino incitatus ad patriam liberandam, magnum animo facinus concepit. Ex itinere nimirum reuersus in regionem, tanquam rem arcanam nūciaturus, cum
ad E-

ad Eglonem arbitris remotis, sine suspicione admitteretur, manu sinistra quam solam expeditam habebat, regem in conclavi transfuci be-
rauit, & sicam cum capulo adactam, quã retrahere non poterat, in hominis obesi abdomine reliquit. (quo de paulo infra vberius.) Vnde ab illius seruitio Hebræi liberati, Moabitas prægrandi deuicerunt prælio, iugumque seruitutis à se fortiter remouerunt.

DE EGLONE,

EPIGRAMMA,

*Cogere Hebræos Eglon seruire Tyrannus
Dum fœde, serui concidit ille dolo.*

DE GOLIATHO GIGANTE,
& IV. Tyranno.

Goliathus vir Philistæi generis, immani statura, patriam Gethum habuit, insigni armorum habitu, senum cubitorum & palmam eius fuisse staturam Bibliaca referunt volumina, lorica quinque millium siclorum indutus fuit, ferrum hastæ præfixum siclos habuit sexcentos, id est, drachmas mille & ducentas. Ocreis armatus æreis, & clypeo tectus æreo humeris. Hastile portauit quasi linatorium textentium. Hic maximæ fuit audaciæ & seueritatis. Cõspicuo namq; cõstitutus loco, crebro in-
clamaui

clamauit horrenda vociferatione, paratum se eum quolibet fortissimo Iudæorum ingredi. Monomachiam vero, cum omnes ab eius terrefierent conspectu expetiit, qua, voluit, si vinceretur, (quod minime putabat) Philistæos seruire debere Hebræis, sin contra vinceret, Hebræos perpetuo seruire Philistæis. Ducauit ea prouocatio plures dies, non sine Hebræorum rubore, qui tacita confessione se eo genere pugnandi victos propemodum fassi. Dauid solus rei pecuariae studiosus ex agro ad fratres circa Saulum commorantes profectus, vidit Goliathum ex solita statione progredi, atq; solito more fortissimum quemque Israelitarum prouocare, ad cuius vocem cum mæstum silentium teneretur, Dauid gentis contumeliâ ferendam haud ratus, impetrauit à rege, & principibus militiæ, vt Monomachiam cum tyranno & incircumciso inire liceret. Cæterum iam profectus ad aciem Dauid, Philistæi læticia exultabant, certamque recuperandi regni spem fouebant, ob exilem Dauidis staturâ, & imperitiam virunculi. Dauides collatus cû Goliatho, vt puer septennis, erat initurus pugnam cum viro robustissimo & vastissimi corporis. Goliathus procedebat, & ingens robur spirans, armis egregie instructus, tam certaminum cupidus quam peritus. Dauides contra ingnarus belli, nullis armis nisi pastoralibus indutus puellus iudicabatur. Goliathus venientem

nientem pusillum intuitus, bacillo armatum
 velut ad canes verberandos fuste duntaxat in-
 structum horrende intonat, ac risu iuxta atq;
 conuicio excipit. Nec David immane corpus
 clamorem ve exhorruit, sed futuræ dimicatio-
 ni intentus subita fundæ excussione lapidem
 in tyrannum immisit, quo iactu, casside znea
 perrupta, caput Goliathi confestim diffusum
 est. Goliathus cum magno corporis & armo-
 rum fragore concidisset, ingens lætitia ex me-
 tu Israelitas inuasit. Contra ingens trepidatio
 Philistæos cepit, qui pactorum immemores,
 sine imperio, sine signis effusi passim diffuge-
 runt, David Golia: hi caput proprio gladio re-
 secuit, & hastæ affixum in trophæi speciem an-
 te sacram aram statuit. Gladium autem in No-
 leano templo reposuit. Arma in suo taberna-
 culo affixit, corpus vero truncum alitibus &
 bestiis abiecit in agro. Hoc pacto tyrannus i-
 pse, & eius audacia pusilli virunculi iactu per-
 ierunt.

DE GOLIATHO,
 EPIGRAMMA.

*Grandibus Hebræis armis ad bella vocauit
 Audax plus æquo, verba superba dedit.
 Tandem Iessei funda prostratus inermi
 Occubuit pueri: perdidit atq; caput.
 Quemq; virum nullus Iudæum tangere nixus
 Opilio vicit, militiq; rudis.*

DE

DE SAVLE PRIMO REGE
Iudæorum, V. Ty-
ranno.

Saul primus Rex Iudæorum filius Giffi, ex Tribu Benjamin, proceræ staturæ, & miræ fortitudinis adolescens. Israelitis Regem à Numine petētib; Is dum forte à pa. re ad asinos, quia gregē aberauerant perquirendos missus est, in itinere ad Samuelem diuinationis fama diuertens, Rex Israelitarum anno mundi 2870. inunctus est. Ex eo igitur ita vixit, ut omnibus gratus & acceptus diceretur, sed postea Numine laeso cæpit esse tædio, & summo odio. Prima eius belli expeditio fuit in Naam Ammonitem, qui Galadinos Tabitas bello pressit, ut ergo liberi ab hostis essent incursionibus, Saulis implorauerunt suppetias, qui gētis fortuna motus iniqua, liberationem pollicitus est. Quapropter tum temporis aratoris bobus quos in agro habebat, in aliquot succis partes, eas edicto ad omnes trib. misit, ut quicumq; sibi ad Iordanē eo die nō preſto adessent eadem à se, qua boues illi laniatione afficerentur. Pœnæ metu ex vrbe & agris militari turma excitata, ad trecenta triginta millia armatorū circa ipsū vno die conuenerunt, vbi Ammonitæ magno prælio vincuntur. Ingenti cæde edita in acie, Tabitæ liberati sunt hostili metu. Saulus non contentus hac victoria & Rege

inter-

interfecto, confestim in eandem gentem præ-
sente cladi percussam victorem exercitum tra-
duxit. Tum Ammonitarum rebus ferro & i-
gni contritis cum exercitu onusto præda do-
mum regressus. Maior certe & ipse factus ma-
gisque conspicuus quam antea fuerat. Secun-
dum hanc dictoriam conuentu in Galgalam v-
niuersæ genti indicto, iterum est à Samuele Iu-
dæorum Rex inunctus. Cum igitur mitis vi-
sa fuerat prior Regis declaratio vana, fuisse-
que fortasse post victoriam & illi ad supplici-
um redacti, qui regem ludibrio habuerant, ni-
si Saulus nondum regno stabilito seditionem
metuisset; secunda hæc ceremonia non solum
firmius nomen reddidit, sed insignius quoque
augustiusque Saulo & futuris regibus impe-
rium fecit. Tribus postea militum millibus
ex omni iuuentute lectis, duo millia penes se
præsidii loco habuit, tertiam partem cum fi-
lio Ionatha misit in Gabaan, vt suis populari-
bus præsidio essent.

Agebat in Machmas & Bethel, cum Philis-
tæi aduersus cum aciem dirigerent. Erat autè
Philistæorum maxima multitudo circa trigin-
ta millia currum, & sex millia equitum, qua-
re Iudæi tantis inspectis copiis maximo sunt
terrore percussi; qui erant circa Regem, plæ-
rique aut altiores specus meticulosi subiue-
runt, aut trans Iordanem occulta fuga sese
proxi-

proripuerunt. Hunc suorum metum cum maiorem esse cerneret, quam pro autoritate sibi posset, mittit qui celeri cursu Samueli nunciarent, in quo discrimine res Israeliticæ versaretur. Oratus itaque Samuel vt primo quoque tempore suis adesset, quandoquidem omnis spes in suo aduentu cõsisteret Philistæos amolendi, & propellendi. Interea comparat Saul studiose quæ ad sacrificium attinebant. Sed cum omnium spe tardius veniret Samuel, hostias aræ admoit, sacroque vix bene peracto aduenit Samuel, cui ille obuiam progressus ab eodem grauitèr obiurgatus fuit, quod se non expectato rem diuinam facere aggressus sit, qui & diuinitus se scire dixit, Saulum neq; regnum, Numine offenso, obtenturum, cum alias perpetuo obtinisset. Nec Saulus senem flectere potuit, vt secum maneret sed recta vt venerat, ita abiit. Rex anceps inter hæc, cum filio & sexcentis militibus prius Domino consulto in Philistæos irruit, eosque percussit, & fugientes persecutus est.

Hac felici & secunda victoriâ ratus se Deo gratificaturum, prohibuit voto ne quisquam à persequendo hoste desisteret, aut eo die durâte cibum caperet. Patrii edicti Ionathas nescius illud violauit. Saulus animaduertens se parum propitium Numen habere, percipit votum à nonnullis esse violatum. Conuentu igitur indicto, & sorte iactata, cecidit in Saulû & fi-

& filium Ionathan, quem recta ad supplicium trahi mandasset, ni populus intercessione rationem eius habuisset, dum tot Philistæos cū armigero solus trucidasset.

Subegit inde Saulus Ammonitas, Moabitasque, vicit & Idumæos, eo umque Reges tributarios fecit; & nisi Amalechitis pepercisset, quæ gens infestissima semper Hebræis, nūquam regnum amisisset. Nam ibi contra apertum Numinis iussum, pecora, homines & Regem ipsum viuere, quæ penitus extirpare debebat, permisit. Et statim ab eo potentia Dei discessit, quæ illum antea protexerat; Quare Dauid per Samuelem inunctus est Rex. Aperte vexabatur Dæmoniorum incurſu, quem vitare, Dauidem psalterii & hymnorum peritissimum iuuenem ad se vocari & terrores illos cantu leniti passus est; cuius indolem, animique promptitudinem ita demiratus fuit, vt militibus suis illum præficeret maximo fauore.

Cæterum inter puellares cantus innumerasque acclamationes ob victoriam Goliathi, Dauidque decem dicitur profligasse milia. Saulus vero mille tantum. Tacita primum inuidia eius subit animum, adolescentisque vigorem & præmaturam virtutem secum expēdens, eius successus czpit suspectos habere. Et quia vel perdendus aut per speciem militiæ lōge ablegandus, vt bello periret, filiam suam.

R Micha-

Michalem, si centum Philistæorum capita ante regium solium statuisset, vxorem dare pollicitus. Ita demum futuram credere, vt regia puellæ potiundæ studio, subita aliqua ruina occumberet. David assumpta conditione, numerauit conflictu habito capita Philistæorum postulata. Cum nec hoc procedere videret, filio & filia inuigil, vt eum sibi proderent. Sed protegente Dauidem Numine, illa sus & tutus aufugit.

Persecutus est & ipsam Saulus multis copiis & plurimis millibus, sed nunquam deprehendere potuit. Crudelius & tyranno dignius facinus non commisit, quod Abimelechum iustissimum & summum sacerdotem, dum Dauidi gladium Goliathi dedisset, vna cum octoginta quatuor sacrificis trucidauit, & urbem Nobeam igni & ferro deuastari iussit. Nec ita multo post vt Dauidem deprehenderet maximo illum quæsiuit apparatu bellico, verû Dauid eo venit, vt & illius lanceam, scyphum, & vestis laciniã abstulerit, nec interficere illum voluerit, quamuis commode potuisset. Quare recolligens animum reconciliatus est Dauidi. Crebro etiam in exilium illum misit & fugauit. Post multas tamen Dauidi insidias factas, ceperunt Philistæi denuo eius fines hostiliter inuadere, ac maximã adornare aciem. Saulus audito hostium apparatu, quam diligentissime potuit exercitum conscripsit. Incertus autem hu-

humani consilii inops de belli euētu, ad opem diuinam confugit (nam Samuel quem alias consuluerat, è viuis excefferat) iubet que sacerdotes Numinis voluntatem sciscitari, quibus negantibus vllum è cœlo fauorem adesse, maiore adhuc metu percussus, in Endorem vrbe proximam cum duobus comitibus ignoto habitu ad anum quandam Necromanticam rei exitum quæsiturus, se contulit, à qua ægre impetrare potuit vaticinium, prædixit autem illi, regem cum liberis in acie occubiturum, domesticumque regnum cum vita finiturum. Tali oraculo petteritus Saulus concidit, diuque sine voce semianimis iacuit, inde comitū precibus, & anus hortatione alleuatus, quum partim dolore, partim ieiunio, quod per diem tolerarat, pedibus consistere non posset, anus victu & edulis illum recreatum dimisit. Reuersus igitur ad castra, maxima Heroica fortitudinis animi, & re²ta constantia, neque credo vllum regum vnquam eo animo fuisse, vt in ea esset castra redire ausus, vel potius in eam descenderet aciem, in qua se & liberos trucidandos oraculo compertum habebat, Maluit fortissimus Rex, cum tota stirpe interire, quam florentissimas copias hosti sine Duce trucidandas relinquere. Cum itaque ad aciem ventum est, terga dederunt Israelitæ hostium multitudine superati, inde cruentissimum fuit prælium, Saulus incredibili dici-

tur fuisse constantia, vt fatalem necessitatem virtute superant, nullum summi ducis, strenuique militis operam prætermisit.

Multis tandem vulneribus acceptis pugna ferociter ciens occubuit, cum tribus filiis, Ionatha, Aminadabo & Melchise. Cogitasse illum fama est, de morte sibi consciscenda, veritus ne viuus in hostium manus perueniret, quidam putant semetipsum interfecisse, quidam vero ab Amalechita quodam ignaro quis esset, confossum. Cæse sunt cum eo omnes Hebræorum copiaz, præter paucos qui miserabilem cædem effugerunt. Philistæi præsentis victoria elati cadaueribus Sæulis & filiorum insultantes, in monte Gelboe, spoliarunt corpora, & Bethsanæ eminentissima murorum parte, patibulo adfixerunt. Iabeseni Galaaditæ iniquo animo ferentes, Israelitarum Regem cum liberis in sepulcrum prodeire muris, silentio noctis Bethsanam irrumpentes corpora Regis & filiorum abstulerunt, ac more patrio cum fletu & lamentatione, atque septem dierum ieiunio ciuibus indicto, omnique ætati & sexui, celebrarunt exequias.

Regnavit annos viginti circiter, inter Israelitas. Perit biennio quam mortuus est Samuel. Omnia quæ is prædixerat, miserabili clade est expertus. Vxorem habuit Achinoen filiam Achimaas. Quatuor habuit filios, Ionathan, Abinadabum, Melchilue, & Hispaalem, duas filias

lias Merob, & Micholem. Nisi crudelitatis sceleribus contaminatum legiffem, haud inter tyrannorum recensuissem numerum, verum tyrannis, quæ plurimum in eo dominata est, ad tyrannorum eum album pertraxit.

DE SAVLO,

EPIGRAMMA.

Cisseides primus regis diademata nactus

Inter Iudeos fortis & acris homo.

Principio felix, prosperrimus, inclutus atq;

Sanctus per gratias, clarus ubiq; fuit.

Numine sed laeso crudelis multa tyrannus

Crimina commisit, numina nulla timens.

Perdidit iratus Nobem cum civibus ignis

Atq; sacre dotes tradidit ense neci.

Dauidem crebro quaesivit percitus ira,

Ut vitam riperet, tutus at ille fuit.

Ipsam se in repido mactavit pectore bello

Quem David patrio condidit in tumulto.

DE ARAPHATIDE GETHÆO VI. tyranno,

Hic monstruosissimæ traditur ac iousitate fuisse magnitudinis, senos manibus pedibusque habuit digitos, hoc est, viginti quatuor ex gente descendit Araphe Gethæi im-

manissimæ crudelitatis, qui & Israelitas Blasphemis multis affectit. Tandem à Ionatha Bethleemite filio Sammae fratris Dauidis, prælio interemptus est.

DE ARAPHATIDE,
EPIGRAMMA,

*Magnis sex digitos manibus pedibusq, tyrannus
Hic tenuit, populum spreuit Es iste Dei.*

DE ACHABO, VII. TY-
ranno.

ACHABVS filius Amri, Regis Israelita-
rum, homo super odium pietatis, omni-
bus probis, & immensis crudelitibus regi-
um nomen contaminavit. Imperium, à patre
velut per manus accepit, regnavit anno mundi
3030. quum haud multum regnare coepisset Sa-
maria lezabelem Lonabalis Tyrionum Regis fi-
liam duxit vxorem, cuius suafu eo infanie pro-
cessit, vt super vitulorum cultum, quem à ma-
ioribus acceperat, alienos etiam Deos com-
plexus sit, passus intra regni sui fines lucos ædi-
ficari Idolis, & aras cum sacerdotibus consti-
tuit, & in his Baalis templum, quod simulacrum
Sidonii colebant.

Ad hunc igitur Helias Thesbites Propheta
Dei

Dei venit, à quo est monitus fore, vt ob præsentem impietatem, syderis ardore, longaque cœli intemperie in toto eius regno fruges cum omnibus animantibus absumerentur. Quibus ille minis quum nihil ab impio instituto absteret. Propheta Sareptam urbem haud procul à Sidone contendit, vt quam longissime ab Achabi abesset scelere. Mox grauissima intemperie cœli, Helias à Rege requisitus, repertusque in Carmelo. Achabo & multis videntibus, ad coarguendam alieni ritus stultitiam, sacerdotes quos alienis diis Achabus & vxor sacrarant, trucidauit. Achabo etiam Regi futurum prædixit, vt ipse cum tota progenie non multo post graues esset expensurus pœnas, ob crudelissimam Nabothi iusti viri cædem, quem Iezebel vxor sub falso crimine populo necandum obiecisset, vt eius prædiis potiretur. Tali oraculo monitus Achabus consternatus saccum induit, humique miserabili modo afflictus veniam precari, qui quum aliquandiu in hoc luctu & mœrore fuisset, iterum Prophetæ voce iussus est bene sperare; eleuatus ergo pœnæ metu, haud multo interiecto tempore, difficili bello petitus est ab Adado Syriæ & Damasci Rege. Pressus iam dudum obsidione, & fide qualicunque, quam legatis dederat, liberatus, conuertit se ad arma. Et quum minacissima hostis adnunciaret, hostiliterque moneret, ne pergeret cum tam numeroso

R. 4 exerci-

exercitu congregari: Nam si singuli terra glebulam in cœnibus admoueant, momento temporis euenturum, vt murorum vestigia aduersis æquarentur aggeribus: Propheta tamen voce & oraculo fretus, centum & triginta ex omni iuuentute lectos ex propinquo iubet hostium castra diligenter explorare. Quo facto breui post concursus est ab Israelitis & Syriis, vbi Syrii victi ad centum millia hominum & amplius amiserunt. Syriæ Rex Adadus, fide prius accepta, ad Achabum victorem venit, a quo suppliciter ad pedes prostrato adorari se Samaritanus rex non passus est, sed in curru suum, honorifice appellauit, sublatum, multisq; muneribus donatum incolumem domum remisit, qua beneficentia Syrus provocatus, omnia quæ sui maiores Israelitis bello ademant, se Achabo redditurum est pollicitus, & cum his Damascum urbem clarissimam. Fuit ea victoria Achabo minus læta, ob ea quæ ex oraculo acceperat. Michæas ad eum Propheta venit, haud dubie affirmans futurum, vt ab hoste immanissimo quem ipse sua stultitia seruasset, aliquando interficiatur.

Ea voce vehementer turbatus Achabus, Micheam custodiri iussit, simulque in Samariam prædicti vaticinii timens exitum cum exercitu victore reuersus est. Sed inuitabile fatum mutari non potuit. Nam Iosaphato Rege Iudæ, vt auxilium ferret, implorato, decreuit,

Rama-

Ramathum urbem in Galaaditide sitam, quam maiores sui tenuissent, nec sibi restitutam, armis repetere. Collatis itaque castris, placuit priusquam in aciem descenderent (nam & Adadus Rex Syriæ maximo cum exercitu obuiam processerat) Numinis voluntatem sciscitari. Habebat prophetarum Achabus prope se numerosum cælum quibus in medium accessitis cum omnes victoriam affirmarent portendi, præter vnicum Micheam, qui carcere extractus diuersum dixit, sed Achabus suis plus fidei, quam vero Prophetæ habens, in aciem copias eduxit. Pugnae exitus declarauit Micheam vera locutum Achabus ne facile agnosceretur, gregarii militis habitu pugnam ingressus. Intunxerat enim Syrus, ut in solum Regem Israelitarum, si fieri posset, impetum facerent. Sic satis ingratus fuit Adadus in Samaritanum, à quo tertio ante anno vitam incolumem cum donis amplissimis acceperat. Commisso igitur prælio, fatalis necessitas Achabum in eum pertraxit locum, ubi pro tyrannidis & impietatis suæ supplicio, sagitta ab hoste immissa læthiferum accepit vulnus. inter pulmonem & stomachum, traxit tamen aliquandiu pugnam, verum inclinâte die, quum assiduo fluuio sanguinis consistere amplius non posset, aliquanto prius, quam animam efflaret, pugna excessit, deinde prælio in noctem exacto, ubi primùm Achabi casus rumoribus euulgatus est. Israeli-

R. 5 ta fu-

ta fuga dilapsi in pacatum concesserunt. Regium corpus Samariæ est sepulchro datum, mortui cruorem (quod multo ante Helias prædixerat) circa Isaiam Samariæ fontem, vbi Achabi currus est abstersus, lixerunt canes. Continebatur Isora Nabothæi agri finibus. Viginti duos annos functus Regis officio inter Israelitas, quo ne vno quidem mense dignus fuit.

DE ACHABO,
EPIGRAMMA,

*Achabus cultor statuarum, filius Amri
Percoluit Badum, peruectitq; Deos.
Ille suos cines oppressit iure repulso,
Illis vi rapuit prædia tentæ diu,
Assyrium bello cœpit, sed viuere regem
Permisit, postquam supplicium ille dedit.
Is conseruaret cui vitam, rursus ab illo
Denictus perit, suppliciumq; tulit.
Bello defuncti fusum lixere cruorem
Turba canum. Vates dixit, ut illa Dei*

DE MANVENE, VIII. TY-
ranno.

MAnuehnes filius Gaddi Therites, primo copiarum præfectis, sed audita regis
lu;

sui Zachariæ cæde, non modico exercitu occurrens victum Sellum tyrannum interfecit, tum Rex creatus, cum omnes ciuitates parent, excepta Thapsa, quæ ciuitas sola venienti portas clausit; tulit iniquo animo, & urbem infesta oppugnatione aggressus, cum breui cepisset, hostiliter diripuit, vt vnus ciuitatis excidio doceret, ne quid tale in se auderent, reliquæ in omnem sexum & ætatem ferrum immisit omnes etiam, in ea vrbe vxores prægnantes, inaudita prius inter illos Reges feritate interfecit & dissecuit. Phuli Regi Assyriorum mille talenta argenti largitus est, ne fines imperii, hostili exercitu conturbaret, ac totidem deinceps quotannis stipendiû loco numerare, adhæc auxiliares copias mittere, quibus aduersus Medos vteretur, pollicitus est, adeoque subditos suos tributis & exactionibus in immensam grauauit. Decem annis auare & immaniter Samariæ regnauit, vbi fato defunctus, Phaceiæ filio regnum tradidit.

DE MANVENE,

EPIGRAMMA,

*Deiſta inſiſt prægnantes vrbe ſecari
Ille tyrannorum, crede tyrannus erat.*

DE

DE SENNACHERIBO RE-
ge Assyriorum, IX. ty-
ranno.

Sennacheribus Assyriorum Imperator, sed
Somnis pietatis, religionis & diuinorum i-
urum cōtempтор improbiſſimus, acri bello E-
zechiam piū regem petiit, cauſam fuiſſe cre-
dere par eſt, tribu um Aſſyrio nega um, que
tantam belli procellam concitauit. Maniſſi-
mis regni Iudaici vrbibus, oppidis & caſtellis
partim metu, partim deditio ne vi captis, con-
tendit ad Hieroſolymam expugnandum. Ve-
rum cum Ezechias ſuppliciter ad Deum oraſ-
ſet, caſtra ab vrbe amota ſunt ſoluta obſidione
trecentis argenti talentis & triginta auri nu-
meratis. Senacheribus vltro pollicitus paratū
ſe fines regni Hieroſolymitani exceſſurum.
Soluta igitur pecunie ſumma verſo in Egy-
ptios & Ethopes bello, nihilominus partem
copiarum ad regia vrbis obſidionem conti-
nuandam reliquit. Habuit hoc in exercitu im-
probiſſimos nebulones, qui plurimas blaſphe-
mias in Numen coniecerant. Præterea & ipſe
Sennacheribus impius & plane atheo fuit. Li-
teras ſcripſit ad Ezechiam Regem plenas in
Deū contumeliis, quaſi nullus eſſet Deus quā
Aſſyriorum, neq; vllus alius ſibi aduerſari, aut
illos, p̄ter ſe, eripere poſſet. Cæterū vt omnes
imp̄ii promeritas ſolent dare, hic tempora-
les,

Ies, & in futura vita æternos pœnas dedit. Sic etiã Sennacheribus punitus est. Confusus enim Diis suis nullosque præter suos esse ratus, deim plurimis conuitiis Numen incessens, vnica nocte per angelum Domini peste centum octoginta quinque millia percutientem amisit, inter quos etiam Rabfases, tribunus militum insolentissimus ac conuitiator in Deum audacissimus mortuus inuentus fuit. In Ægypto quoque non minus infeliciter belligerans. Ninum itaque urbem imperialem maxima reuersus cum ignominia, & suorum clade cõsternatus, ad reparandum numinum fauorem, superstitione crudeli, duos paruos filios immolauit, ideoque à duobus natu maioribus Adramelecho & Sareffare inter sacra immanissima, ferro transfossus est: anno regni Ezechix decimo quarto, sui imperii septimo.

DE SENNACHERIBO,

EPIGRAMMA,

*Ritus diuinos contempsit, Numen & ipsum,
 Nec fas nec iustum, nec pia iuratimens
 A propriis casus natis, dum templa petiuit.
 Vt coleret trunci lignea signa Dei.*

DE

DVODENARIVS IV.
DE NABVCHODONO-
fore, X. tyranno,

Nabuchodonosorus princeps Babylonio-
rum, hunc sacri libri regem fuisse aiunt
acri ingenio, ad bellum magis quam ad otium
natum. Mouit in Nechonem Regem Aegy-
ptiorum bellum, sub cuius Imperio tum tota
Syria erat, & vicinillum, vt magnam exercitus
partem amitteret. Victor igitur omnem Sy-
riam ad Pelusium vsque præter Iudæam armis
subegit, vt testatur Iosephus. Quarto deinde
quam hæc gesta sunt anno. Iudæos graui bello
petiit, omnem florem iuuentutis cum ipso
Rege militibus immisiss Hierosolymam iu-
gulauit, corpus extra muros insepultum ab-
iecit.

Demum Regis filio, qui eodem fuit quo
pater nomine, Ioachimo, regni administra-
tione permiffa, triginta hominum millibus
ex omni multitudine Hierosolymitana secum
abductis exercitum in Assyriam reduxit. Sed
ne iuueni quidem regnum diu incolume fuit.
Parum enim fidelem suspicatus Nabuchodo-
nosor eum fore cuius patrem insepultum ab-
ieciisset; Tertio post mense, quo Babylonem
venerat nouum exercitum sub præfectis in Pa-
læstinam misit. Tum nouo terrore percul-
sus, inopsque consilii Ioachimus iunior, ne
recentiore aliqua clade hostis ciuitatem affi-
ceret,

eret; vltro in eius fidem concessit. Ille vt
 pollicitus erat; vrbem pacate est ingressus,
 mox Ioachum cum matre & necessariis om-
 nibus, præter Sedechiam eius patruum
 quem Regem constituit, Babylonem traduxit,
 cum hoc transtulit opifices, & quincun-
 que militiae erant Idonei. Mansit Sedechias
 octo annis in Nabuchodonosoris fœdere, ve-
 rum deficientem cepit illum cum liberis & v-
 xoribus, & ob ingratitude vitium mox filios
 eiusque amicos coram interfici iussit, ipsam-
 que iniectis carenis luminibus priuauit, Baby-
 lonemque ad perpetuos cruciatus dimisit.
 Tulit etiam è domo Domini vasa & thesauros
 in Babylonem, maximæ homo fuit crudelita-
 tis, Dei contemptor vanissimus. Iuuenes
 tres erectam quandam ex auro statuam ad-
 rare nolentes in fornacem ardentissimam con-
 iecit, videns autem illæsos & integros mane-
 re, Numen verum esse credidit. Blasphemantem
 Dominum, Danielis historia testatur, propter
 impietatem in bouinam naturam permutatum,
 fœnum instar bouum comedis-
 se, rore cœli corpus infectum adeoque cœli
 tempestatibus sub dio obnoxium fuisse atque
 capillos & vngues supra humanam naturam
 excreuisse. Capilli enim eius, vt iubar leonum
 & digitorum extrema, vt aquilarum vngues
 creuerunt, cū & ipse mente atq; sensu, animante
 bruto nihilo esset sanior, nimirū vt belluarū
 refer-

referret similitudinem pœna, qui multarum
 fuisset similis moribus & consuetudine. Ad sa-
 nitatem post annos septem rediens, in solium
 regium rursus collocatus, post id tempus ani-
 mo humili gratoque Deum coluit, & eius bo-
 nitatem admirabilem suis edictis prædicauit.
 Miracula tot ac tanta vidit atque expertus est,
 quanta post Pharaonem Bulyim, nemo alius
 regum exterorum omnium, omnibus tempori-
 bus Iosephus Berosam secutus; duos ait Ba-
 bylonis reges vno nomine appellatos, patrem
 qui Ioachimum cum vxore & liberis sponte
 deditum in Assyriam traduxit, quique Sede-
 chiam constituit regem, & alterum iuniorem,
 qui huic successit, à quo Sedechias excœcatus
 fertur.

DE NABVCHODONO-
 fore,

EPIGRAMMA.

*Impietatis amans hostis tum religionis
 Contemptor summi celsa per astra Dei.
 Crudeli bello Iudeos pressit, & ipsum
 Regem insepultum mœnibus ille tulit.
 Supplicium sceleris commissi à Numine passus,
 Donec cen verum nosceret ille Deum.*

DE

DE HOLOFERNE,
XI. tyranno.

Holofernes princeps militiae Regis Nabuchodonosoris Assyriorum, vir & multa exercitatus militia, ita parum religiosus, & Dei contemptor acerrimus. Depopulatus est insu Regis Assyriorum, omnem plagam occidentalem, in exercitu suo habuit centum viginti millia peditum & equites sagittarios duodecim millia, fortia quidem gessit praelia, sed eius crudelitas fortitudinem ita obfuscat, vt potius tyrannus quam fortis nuncupandus sit. Primo urbem Melothi expugnauit, deinde Tharsin & filios Hismaelis deuastauit. Mox transiens Euphratem, perrexit in Mesopotamiam, & omnes ciuitates munitissimas a torrente Manre, vsque ad mare diripuit, filiosque Madian cum omnibus facultatibus spoliauit, ac rebellantes crudeliter gladio confecit: Segetes Damascenorum maturas tempore messis succendit, omnibusque arboribus & vineis succensis, atque recisis, direxit iter ad Reges, & Principes Syriae, Ciliciae, atque Mesopotamiae, Qui vt ditionem seruarent illae fam, ab eo pacem orauerunt, seque cum omnibus possessionibus eius Imperio subiecerunt. Holofernes autem supplicantes parui faciens, omnes munitas vrbes confringere, dein lucos & vineas radicitus extirpare, tantumque metum

S incu-

incutere prouinciis, vt multi principes cum subditis illi obuiam tympanis & choris ad demulcendum tyrannicum animum procederent, verum immotus permanfit: Nam ea faintia perrexit, ac omnes Deos terrarum deuitarum destruxit, vt Nabuchodonoforus foles imperio velut Deus coleretur, vt ceteri ab eo deuicti dicerentur. Tandem peragrata Mefopotamia, aliifque prouinciis, diuertit ad Idumaeos in Gabaa, & alias Regiones, omnefque ibi fimiliter cepit & euertit, vrbes. Quod Ifraelitae percipientes, montium meatus ac recessus obfederunt, clamantes ad Dominum, precibus & ieiunio indictis, ne Hierofolymam subuerfarus adueniret. Hoc audito Holofernes grauiffime ad iracundiam commotus est. Vnde sciscitatus ex Ammonitarum Duce Achiore, quis nam populus iste, qui solus ex tot & tantis rebellis inueniretur. Cui Achior, Hebraeos esse, populum numini acceptiffimum, si pietate & vera perseueraret religione, neque quenquam illis propter Numinis tutelam aduersari posse. Sin vero irritassent Deum, facile ab inimicis capi, & grauiffime puniri. Tum indignatus Holofernes, quod alium praeter sui Regis Deum constitueret, recta ipsum victum in Israelitarum fines ad cruciandum dimisit. Ipse vero cum omnibus copiis versus Bethulia, vt expugnaret, profectus est, vbi innumerabili exercitu castrametatus est, peditum habens

centum

centum viginti millia, & equites viginti duo millia, demptis his, quos præsidio in captiuis reliquerat vrbibus, Bethuliani primo numerosissimam multitudinem conspicati Domini implorauerunt auxilium, deinde montium obsederunt angustias, ne facile per eos diuertere liceret. Holofernes certior factus de stragemate Hebræorum, aliud præmeditatus, fontium cauernas præsidio militari, ne ququam Hebrææ gentis aquam hauriret, muniuit. Quæ res plurimum metus incussit Iudæis, nam Bethuliani eo vsque vrgebantur, vt de vrbis conseruatione & salute desperarent penitus. Interea tali cõditione summates vrbis deditionem remorati, nisi quinque diebus liberarètur, futurum, vt statim vrbem cum omnib. offerrent Holofernisi imperio. Cæterum sicuti hæctenus vidimus, omnes tyrannos sinistro periisse fato, ita & hic euenit. Nam Iudith vidua Bethuliana morum integritate & pudicitia celebris, apud multos fœmina, simulauit, quasi eius caperetur amore, atque sic coactam partim amore, partim excidio, quod immineret patriæ, ad eius confugisset tentoria. Credit tecto dolo muliebri Holofernes incensus ardentissimo amore, secum illam retinuit, quæ vt impetrauerat liberum & egressum & ingressum apud Tyrannum, nocte quadam Holofernem temulentum, & vino quã plurimo obrutum, deinde cæco captum amore in tentorio

torio suo dormientem acinace Holofernis interfecit, ac caput abscissum ad luos per castra hostilia retulit. Bethuliani Numen magnis prædicantes laudibus, & ferream fortitudinē, demirati; Summo mane Holofernis caput cōto affixū de mœnib. Bethulix suspenderunt, & recta hostes insecuti sunt, ingenti tumultu & clamore. Quapropter duce non inuento in castris, sed corpus sine capite, fugam omnes Assyrii maxima dederunt, cum ignominia. Ast Iudæi quousque potuerunt, illos insecuti sunt. Hoc igitur pacto superbissimus ille tyrannus, & improbissimus Dei contēptor, vilis mulierculæ manu, acinace proprio, ne tam superba prodigium vel hanc suæ mortis relinqueret famam, quod viri alicuius telo gladiove in armis aut prælio cecidisset, obtruncatus est.

DE HOLOFERNE,

EPIGRAMMA.

*Militia princeps Holofernes Assyriorum
Forti confecit prælia multa manu.
Sed fuit, ut fortis ductor, sic impius orbe,
Rectum neglexit, numina nec coluit.
Quem non mille virum poterat comescere, vili
Famina confecit calliditate sua.
Omnes sic merita plectantur Numine pœna
Crudeles hostes monstrag, militia*

DE

DE ANTHIOCHO XII.

tyranno.

ANtiochus Rex Antiochia, insatiabilis ty-
rannidis, in Iudæos plurimum exercuit
crudelitatis. Nam ad esum carniū suillarum
illos extremo supplicio ac durissimis cruciati-
bus coegit. quos tamen haud pauci subire, quā
ipsum mandato parere, maluerunt. Inter alios
Eleazarum senem quendam Iudæum tormen-
tis & variis pœnis affectit, quem tamen, ut pa-
trias negaret leges, mouere minime potuit. Se-
ptem deinde fratres vna cum matre apprehē-
sos coram suo conspectu contra leges patrias
vesci carnibus suillis cogere nixus est, flagis
horrendis. Cumque omnes mira constantia in
pietate patria perseverare vidisset, ordine iussit
tandem cū matre diris cruciari suppliciis, atq;
sartaginibus, ac æneis ollis succensis eos capitis
cure abstracta, deinde summitatibus manuum
& pedum succis, assauit, ac letho dedit. Ag-
gressus est pollicitationibus, ut ab instituto di-
moueret, verum nihil effecit. Cæterū, sicut &
ille in pietatis sæuiri cultores, ita cōtra pessimo
interiit cruciatu. Nam inhonesta & maxima
quadam cum ignominia cum ex Perside re-
uerteretur, commotus propter fugam iracun-
dia, cogitauit, in Iudæos iniuriam acceptam re-
torquere. Itaque dirigens iter versus Iudæos,
cepit insanabili & viibili plaga laborare. Per-

cussus enim à Domino, quod se venturum Hierosolymam, & in sepulchra, Iudæorum urbem conuersurum iactitauerat. Nam confestim his dictis dolor viscerum acerbissimus illum inuasit, nec indigne, quippe qui multis, & nouis tormentorum generibus aliorum torserat viscera, idem & à numine grauibus verberandus plagis.

Post diurnos vero dolores, is qui fluctibus marinis se imperaturum, & montium altitudinem in stratera disquisiturum superbe gloriatus erat, Numinis virtute sic correptus est, vt in eius corpore vermes scaturirent, ac viuentis sordido fœtore corpus deuorarent. Tandem crudelis homicida & improbissimus Dei contemptor miserabili fato defunctus est. Et si vero Numen apertis sæpe blasphemis affecit, attamen ingenti dolore & fœtoris impatientia fractus, ante obitum iustum esse Deum dixerat. Huic soli seruiendam nec alium colendum esse. Desperata etiam omni salute ad Iudæos Epistolam conscripsit, qua precatus, vt flagitia commissa ignoscerent.

DE ANTIOCHO TY-

ranno,

EPIGRAMMA,

*Ritibus à patriis voluit seducere multos
Iudæos, pœnas intulit atq; graues.*

Assa-

Affuit septem fratres cum matre pudica

Ollis ignitis, supplicioq; nouo.

Defunctus misere, nam vermes ilia ventris

Omiaroserunt, sic luit ille scelus.

S 4 DVO

